

Wat zorginstellingen moeten weten over de wet DBA en webmodule.

Als zorginstelling wil je de flexibele schil graag goed regelen. Zo voorkom je problemen in de planning en krijgen de cliënten en patiënten de zorg die zij verdienen. Steeds vaker staan zelfstandige zorgprofessionals op de werkvloer, ook voor specialistische zorg. Dit vraagt veel van de zorginstelling. Maar waar dien je - gezien de veranderde wetgeving - op te letten en hoe kun je dit het beste regelen?

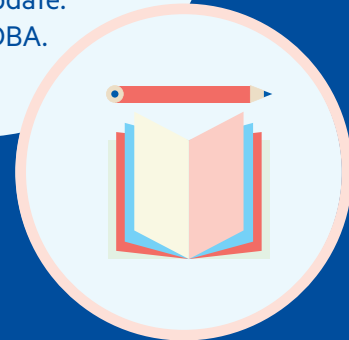
In deze whitepaper over de wet DBA en webmodule leggen we dit graag uit. Zodat je duidelijkheid krijgt en rust creëert op de werkvloer. En alle aandacht gaat naar de cliënten en patiënten.

September 2020

NIEUW: PIDZ update

Wij volgen de ontwikkelingen in de zorg voor zorginstellingen op de voet.

In deze update: de wet DBA.

Een korte terugblik: de stand van zaken

Tot vier jaar geleden hadden we de VAR, Verklaring Arbeidsrelatie. Deze verklaring gebruikten zzp'ers om aan hun opdrachtgevers te laten zien dat ze als zelfstandig ondernemer opereren en ook zo worden behandeld.

Met de huidige wet DBA wilde de overheid de verantwoordelijkheid voor de relatie die opdrachtgever en zzp'er samen aangaan beter verdelen. Vooral in situaties, waarin twijfel bestaat of er sprake is van wel of geen dienstbetrekking, moeten de wet DBA en de daarbij behorende overeenkomsten meer duidelijkheid bieden. Kortgezegd: het moet schijnzelfstandigheid voorkomen.

Hiervan is sprake als een opdrachtnemer (de zzp'er) op papier als zelfstandig ondernemer een opdracht vervult, maar in praktijk als werknemer wordt behandeld en/of zich zo gedraagt. Door de onduidelijkheid over de criteria waarop de Belastingdienst naleving van de wet moet toetsen, is hij tot nu toe nog nooit gehandhaafd. Daar komt nu langzaam verandering in.

Wat is schijnzelfstandigheid?

Schijnzelfstandigheid ontstaat door de manier waarop jij als opdrachtgever samenwerkt met de opdrachtnemer. Als opdrachtgever behandel jij, in dit geval, de zzp'er in de zorg als een werknemer in loondienst. Volgens de wet is hier sprake van een dienstbetrekking, ook wel fictief dienstverband genoemd.

Handhaving uitgebreid

De Belastingdienst handhaaft dus steeds vaker op de wet DBA. Dit begon op 1 juli 2018 en ging in eerste instantie vooral over situaties waar kwaadwillendheid in het spel was. Vanaf januari dit jaar zijn de handhavingsbevoegdheden uitgebreid. Zorginstellingen die aanwijzingen niet of onvoldoende opvolgen binnen een redelijke termijn kunnen een reprimande verwachten. "Doorgaans wordt dit voorafgegaan door een bezoek en een controle van de administratie en uitgiften".

Kwaadwillendheid

Wat is kwaadwillendheid precies volgens de Belastingdienst? In dit geval is een situatie ontstaan waarin overduidelijk sprake is van schijnzelfstandigheid, terwijl de zorginstelling weet – of had kunnen weten – dat er feitelijk sprake is van een dienstbetrekking.

- Een (fictieve) dienstbetrekking;
- Duidelijke schijnzelfstandigheid;
- Opzettelijke schijnzelfstandigheid.

Niet opvolgen aanwijzingen

Blijkt bij een controle van de Belastingdienst dat er sprake is van een (fictieve) dienstbetrekking, zonder kwaadwillendheid in het spel? Dan handhaaft de fiscus niet direct, maar geeft zij aanwijzingen om de arbeidsrelatie binnen drie maanden om te vormen waarin duidelijk naar voren komt dat het gaat om 'werken buiten dienstbetrekking'.

Blijkt na drie maanden dat de aanwijzingen volgens de Belastingdienst niet of onvoldoende zijn opgevolgd? En is er nog steeds sprake van een (fictieve) dienstbetrekking? Dan kan de Belastingdienst overgaan tot handhaving.

Hier zijn consequenties aan verbonden. Dit betekent dat jij als opdrachtgever loonheffing betaalt, een bijdrage levert aan de zorgverzekeringswet én verantwoordelijk bent voor de premie werknemersverzekering. De Belastingdienst kan correctieverplichtingen opleggen, met eventueel een boete.

De vervanger: de webmodule

Ook de wet DBA blijkt niet het ideale middel. Dus komt op 1 januari 2021 de opvolger: de webmodule. Dit hulpmiddel is een online vragenlijst die opdrachtgevers duidelijkheid verschaft of de opdracht ook buiten dienstbetrekking kan worden uitgevoerd. Door een zzp'er dus. Als dat zo is, rolt er een opdrachtgeversverklaring uit. Hiermee krijgt de opdrachtgever de zekerheid dat hij geen loonbelasting en sociale premies hoeft af te dragen die wel komen kijken bij een dienstbetrekking.

Wat is de huidige situatie van de webmodule?

De webmodule is getest. Uit de testfase blijkt dat dit online hulpmiddel vaak een antwoord paraat heeft. In een kwart van de gevallen krijgt de opdrachtgever de benodigde opdrachtgeversverklaring om een zzp'er in te huren. In 27 procent van de situaties viel geen uitsluitel te geven en voor bijna 50 procent was de conclusie: dienstbetrekking. In dit laatste geval zou waarschijnlijk een arbeidsovereenkomst nodig zijn met de daarbij behorende sociale premies, een reden dus om de werkrelatie nog eens goed onder de loep te nemen.

Wat betekent dit voor zorginstellingen?

Voorlopig nog niets. Het zal waarschijnlijk nog wel een tijdje duren, misschien een aantal jaar, totdat er daadwerkelijk duidelijkheid komt over het vraagstuk: wel of geen dienstverband? Dit betekent niet dat je als zorginstelling stil hoeft te zitten en niets meer hoeft te doen. Je kunt de juiste voorbereidingen treffen om voorlopig nog te voldoen aan de wet DBA. 'Ondernemerschap' is hierin het sleutelwoord. Samen met de zzp'er draag jij hier verantwoordelijkheid voor.

Wat kan je als zorginstelling doen?

- Een overeenkomst waaruit blijkt dat de zzp'er duidelijk als ondernemer naar voren komt. Sluit je een opdracht af via mijnPIDZ.nl? Dan wordt automatisch een dergelijke overeenkomst aangemaakt: een modelovereenkomst voor extramurale zorg of Overeenkomst van Opdracht voor intramurale zorg.
- Het is ook belangrijk dat zzp'er én opdrachtgever zich naar die overeenkomst gedragen. Voor de Belastingdienst zijn de Overeenkomst van Opdracht én het gedrag op de werkvloer bepalend en opdrachtgever en -nemer verantwoordelijk.

Overeenkomst van Opdracht

De Overeenkomst van Opdracht van PIDZ is opgesteld door experts uit de zorg én kenners op juridisch en fiscaal gebied. Zij gebruiken de criteria die in de proefversies van de webmodule worden getoetst. Op basis de nieuwste inzichten blijven we deze aanpassen, waardoor de Overeenkomst van Opdracht nog meer houvast biedt. Als alle partijen zich in de praktijk houden aan de afspraken natuurlijk.

PIDZ Academie

PIDZ ondersteunt de zzp'er door hen regelmatig te wijzen op het belang van het echte ondernemerschap dat zij moeten uitdragen, maar ook met de modules over het ondernemerschap die zij op dit moment nog gratis in de PIDZ Academie kunnen volgen. Ook is er de mogelijkheid om via de PIDZ Academie het HKZ-certificaat te behalen. Hierin zijn onder andere alle ondernemerschapsvaardigheden opgenomen.

Tips voor zorginstellingen

○ **Zorg voor een flexibele schil die groot genoeg is voor afwisseling;**

Wanneer één en dezelfde zzp'er met regelmaat opdrachten aanneemt, kan dit een signaal zijn voor de Belastingdienst om de arbeidsrelatie verder te onderzoeken aangezien dit kan duiden op schijnzelfstandigheid. Wanneer je een ruime flexibele schil hebt met voldoende zzp'ers om af te wisselen, is er geen vaste regelmaat in de aanwezigheid van een betreffende zzp'er en voorkom je de schijn van een verkapt dienstverband.

○ **Huur geen oud-personeel in;**

Een zogeheten draaideurconstructie, wanneer een medewerker in loondienst ontslag neemt en direct als zzp'er bij dezelfde organisatie aan het werk gaat, is voor de Belastingdienst een signaal om de arbeidsrelatie onder de loep te nemen. Wil je oud-personeel inhuren voor een zzp-opdracht? Het biedt geen garanties, maar wacht hier in ieder geval tot minimaal 6 maanden na het beëindigen van het loondienstverband mee.

○ **Geef zzp'ers de ruimte voor hun ondernemerschap;**

Zzp'ers zijn zelfstandigen en daarmee verantwoordelijk voor (het uitdragen van) hun eigen onderneming. Vraag ze bijvoorbeeld niet om dezelfde kleding te dragen als medewerkers in loondienst, maar laat ze hun eigen bedrijfskleding dragen. En verzoek ze hun eigen beschermingsmaterialen en medische toebehoren mee te nemen.

○ **Blijf weg van elke vorm van gezagsverhouding;**

Je schakelt een zzp'er om een specifieke reden in, bijvoorbeeld om het hebben van bepaalde kennis of ervaring. Zorg ervoor dat deze reden in de opdrachtomschrijving staat. En houd in de gaten dat dit op de werkvloer ook daadwerkelijk zo uitgevoerd wordt. Het is dus niet de bedoeling dat een leidinggevende een zzp'er aan- en bijstuurt op de werkvloer. Een zzp'er is geen onderdeel van het vaste team, dus mag – volgens de criteria van de Belastingdienst – niet aansluiten bij teamoverleggen, teambuilding of informele teamuitjes.

○ **Sluit de overeenkomst direct af met de zzp'er;**

Wanneer je een derde partij inschakelt om een match te maken tussen je zorginstelling en de zzp'er, zorg er dan voor – net zoals het geval is in de Overeenkomst van Opdracht bij PIDZ – dat de overeenkomst direct afgesloten wordt tussen de zorginstelling en de zzp'er. Zzp'ers moeten namelijk meerdere opdrachtgevers hebben en dit is niet het geval wanneer een derde partij opdrachtgever is van alle opdrachten van een zzp'er.

○ **Denk aan de terminologie;**

Naast de overeenkomst van opdracht met de zzp'er, is de relatie op de werkvloer ook van groot belang bij de beoordeling van de arbeidsrelatie door de Belastingdienst. Dit moet ondernemerschap uitstralen. Praat daarom bijvoorbeeld over opdrachten en uurtarieven, niet over diensten draaien en salaris.

Wij staan voor je klaar

Zorg draait om mensen. Daar is het tenslotte om begonnen.
Om mensen die willen zorgen voor andere mensen. Bij PIDZ brengen we zorgprofessionals samen die er net zo over denken.
Daarbij ontzorgen we zowel opdrachtgevers als zorgverleners, zodat ze bevoegen blijven (of hun bezieling terugvinden).

We hopen dat deze update je wat meer duidelijkheid heeft gegeven over de wet DBA en de gevolgen ervan voor opdrachtgevers in de zorg. We houden de ontwikkelingen nauwlettend in de gaten en praten je, op onze website en in een regelmatige update, bij over de belangrijkste veranderingen. Voor het allerlaatste nieuws kun je terecht op onze website: pidz.nl/wetdba.

Heb je nog vragen?

Dan staan we natuurlijk voor je klaar. Wil je iets weten over de wet DBA of andere wetgeving? Dan kun je contact opnemen met onze juridisch adviseur Sonja Mitev via vragenoverdba@pidz.nl. Voor meer informatie over PIDZ kun je contact opnemen met commercieel manager Jan-willem Vink via janwillem.vink@pidz.nl.

Sonja Mitev
Juridisch adviseur

Jan-willem Vink
Commercieel manager

Disclaimer

We hebben deze update met zorg samengesteld aan de hand van de beschikbare informatie.
Eindhoven, september 2020.